

# BARNES DELAKTIGHET OCH NYA FÖRESKRIFTER



# BARNNS RÄTTIGHETER

- **Barns bästa ska vara avgörande –  
Barnkonventionen artikel 3 och 1 kap 2 § SoL**
- **Barns rätt att göra sin röst hörd/ till information –  
Barnkonventionen artikel 12 – 11 kap 10 § SoL**

# BARNNS DELAKTIGHET

Barnets delaktighet

SOSFS 2014:5

- Vilken information? När?
- Hur? Tolk?
- Vem ?
- Vad har barnet sagt?
- Om barnet inte lämnat åsikter?
- Barnets åsikter i förhållande till ålder och mognad?
- Barnets bästa beaktats?
  - Dokumentera!



# INSATSER AV GOD KVALITET

- **Kompetens**
- **Rättssäkerhet**
- **Delaktighet**
- **Respekt för enskildes integritet**
- **Tillgänglighet**



# MER KONKRET?

- **Personalens kompetens** – t. ex. dokumentation kopplat till målen med insatsen? Kunskap om socialtjänstlagens intentioner, professionalitet
- **Rättssäkerhet** – dokumentation, självbestämmande
- **Delaktighet** – den enskildes/barns rätt till information och insyn, uppnå målen med vården/ tillgodose behoven
- **Respekt för den enskildes integritet** - gott bemötande, trygga möten, former för delaktighet
- **Tillgänglighet** – få tillgång till service, insatser, närhet



# GOD VÅRD?

- **Socialnämnden ansvarar för att den som placerats i ett hem får god vård**

6 kap 1 § 2 st SoL

**Och för att barn som placerats i familjehem, jourhem, HVB eller stödboende:**

- **Får god vård och fostran och gynnsamma uppväxtförhållanden**
  - **Lämplig utbildning**
  - **Behövlig hälso- och sjukvård**
- 
- **Vården bör utformas så att den främjar samhörigheten med anhöriga och andra närstående och kontakten med hemmiljön.**

6 kap 7 § SoL



# GOD VÅRD FORTS.

- **Trygg**
- **Säker**
- **Ändamålsenlig**
- **Kontinuitet**

SOSFS 2012:11



# GOD VÅRD FORTS.

- **Trygg** - stabila, trygga relationer, skydd från kroppslig bestraffning, kränkningar
- **Säker** - motverka övergrepp och allvarliga försummelser, system och rutiner för uppföljning, samverkan kring säkerhet och trygghet och att socialtjänstens arbete ska vara rättssäkert.
- **Ändamålsenlig** – barnets behov styr utformningen av vården
- **Kontinuitet** – varaktiga relationer både med familj, i placering, med socialtjänsten



TYDLIGARE  
DOKUMENTATIONSREGLER I  
SOSFS 2014:5 FÖR NÄMND OCH  
UTFÖRARE

RÖD TRÅD KRING DEN ENSKILDES/  
BARNNS DELAKTIGHET



**Socialnämndens insatser för den enskilde ska utformas och genomföras tillsammans med honom eller henne och vid behov i samverkan med andra samhällsorgan och med organisationer och andra föreningar**

**3 kap. 5 § SoL**



# DEN ENSKILDE?

**Partsbegreppet = den som socialtjänstens ärende rör**

**Barn över 15 år är part – också gode mannen om EKB**

- **De behöver informeras om handläggningsprocessen  
och  
deras synpunkter behöver hämtas in.**

# DOKUMENTATIONSPLIKT

- **Genomförande av beslut om insatser ska dokumenteras**  
11 kap 5 § SoL
- ***Hur* detta ska/bör göras framgår av SOSFS 2014:5**

# SAMMANFATTNING

## Insats:

- Behovsprövad
- Beslutet bindande – kan överklagas – ska följas upp
- Målen – vägledande i dokumentationsarbetet

## Vårdplan:

- den vård som socialnämnden avser att anordna , inkl åtgärder/insatser som andra huvudmän har ansvar för
- Vårdplan är det man samtycker till!
- Krav på genomförandeplan om barn i familjehem, HVB eller stödboende.

**Barns delaktighet!**



# NÄMNDENS ANSVAR VID PLACERING

## Nämndens uppföljning av insatser ska dokumenteras!

- Att barnet/den unge får insatsen utförd enligt nämndens beslut och gällande författningar
- Åtgärder för att följa uppinsatsen mot fastställda mål
- Den enskildes delaktighet
- Klagomål från den enskilde - vidtagna åtgärder?

SOSFS 2014:5



# NÄMNDENS ANSVAR VID PLACERING

**Noga följa upp vården...**

- **Regelbundna besök hos barnet/den unge**
- **Samtal med de som ombesörjer vården**
- **Samtal med vårdnadshavarna**
- **Egen handläggare med fokus på detta uppdrag**
- **4 enskilda samtal per år**

6 kap 7b § SoL

6 kap 7 c § SoL

SOSFS 2012:11



# SÄRSKILDA BESTÄMMELSER OM DOKUMENTATION HOS UTFÖRAREN

- **Dokumentation av uppdraget**
- **Genomförandeplan**
- **Uppföljning av insatserna**
- **Avsluta insatserna**

6 kap. SOSFS 2014:5

# DOKUMENTATION FÖR UTFÖRARE:

## Vad måste dokumenteras?

- Faktiska omständigheter och händelser av betydelse
- Beslut och åtgärder som vidtas
- Inkommande/upprättade handlingar

## Varför?

- Den enskildes/ barnets rättssäkerhet
- Kontinuitet – individuell uppföljning

# GENOMFÖRANDEPLAN PLACERING BARN SKA BESKRIVA:

- åtgärder och insatser som andra huvudmän ansvarar för (11 kap 3§SoL)
- målet med insatserna samt när och hur de ska genomföras
- när och hur genomförandeplanen ska följas upp
- när och hur den unge ska kunna tillgodogöra sig åtgärder och insatser som andra huvudmän än socialnämnden ansvarar för
- när och hur den unges umgänge närstående ska ordnas
- när och hur den unge ska ha kontakt med socialnämnden, och
- Barnets/den unges och vårdnadshavares syn på genomförandet av den planerade vården

5 kap 1a § SoF



# GENOMFÖRANDEPLAN BARN SKA OCKSÅ:

**Visa vilka åtgärder som planeras för att barnet/den unge:**

- ska få lämplig utbildning i förskola eller skola
- ska få sina behov av hälso- och sjukvård och tandvård tillgodosedda
- vid behov ska få stöd i umgänget med föräldrar, syskon och andra närstående

**Och i god tid bör planen kompletteras med uppgifter om hur barnet/den unge kan förberedas för tiden efter placering**

7 kap 3 §SOSFS 2012:11



# VAD GENOMFÖRANDEPLANEN BÖR INNEHÅLLA

- Vilket/vilka mål som gäller för insatsen
- Om insatsen innehåller en eller flera aktiviteter
- Mål för respektive aktivitet
- Vem som ansvarar för respektive aktivitet, när och hur ska de göras?
- Hur utövaren ska samverka med andra
- Om barnet deltagit i planering och i så fall vilken hänsyn som har tagits till barnets synpunkter och önskemål
- Vilka andra som deltagit i planering
- När/hur insatsen och planen ska följas upp - som helhet/ per aktivitet
- När den fastställts

SOSFS 2014:5

Hannah K. Oldenmark



# UPPFÖLJNING AV INSATSERNA

Både socialnämndens OCH utförarens åtgärder för att följa upp insatserna ska dokumenteras:

- att barnet får insatsen - kopplat till fastställda mål
- Barnets delaktighet
- klagomål från barnet och vidtagna åtgärder från nämnden

Uppföljning:

- när och på vilket sätt uppföljning skett
- Barnets uppfattning och utförarens bedömning
- behov av åtgärder och uppgifter som lämnats till nämnden

Avslut:

- när och av vilka skäl insatsen har avslutats
- Slutanteckning – t. ex. barnets uppfattning av insatsen, dess resultat

SOSFS 2014:5

Hannah K. Oldenmark



# NYA FÖRESKRIFTER HVB HSLF-FS 2016:55

- Den reviderade författning syftar till att förstärka kvaliteten och säkerheten i HVB.
- Socialstyrelsen bedömer att en tydlig reglering är viktig för att komma tillrätta med de brister och problem som uppvisats bl. a i tillsyn så att man kan stödja verksamheterna i hur man kan komma till rätta med dessa.

Konsekvensutredning 2016-02-12 Dnr 934/2016

- Beslutades 31 maj 2016 och gäller from 1 november 2016.



# NYA HVB-FÖRESKRIFTER HSLF-FS 2016:55

- Fokus på den enskildes behov
- Lämplighetsbedömning
- Matchning personalens kompetens, arbetssätt och metoder
- Beakta ålder, mognad och kön
- Personalens kompetens
- Föreståndarna, övrig personal



# SOCIALTJÄNSTFÖRORDNINGEN

- 3 kap 15 § - Utskrivning HVB och Stödboende
- Föreståndaren beslutar om inte andra regler finns (LVU, SiS)

**15 § Föreståndaren ska snarast underrätta socialnämnden om hen bedömer att den enskilde som vårdas omöjliggör eller allvarligt försvårar meningsfulla vård- eller hjälpinsatser för sig själv eller andra som vistas där, eller om den enskilde behöver annan vård än den hemmet eller boendet kan erbjuda.**

# NYA PLACERINGFORM OCH NYA FÖRESKRIFTER

- Den 1 januari 2016 infördes en ny placeringsform för barn och unga i åldern 16–20 år – stödboende. 3 kap 1 a § SoF.
- Socialstyrelsen har även beslutat om föreskrifter för den nya placeringsformen stödboende. HSLF-FS 2016:56
- Beslut föreskrifter 31 maj 2016 och de gäller from 1 juli 2016.



# DET HUVUDSAKLIGA SYFTET MED DEN NYA PLACERINGSFORMEN

- träna och förbereda barnet eller den unge för ett självständigt boende och framtida vuxenliv
- ett fristående placeringsalternativ eller fungera som utslussning efter annan vård utanför det egna hemmet.
- barn och unga som bedöms kunna bo i ett eget boende med anpassat stöd, ska kunna placeras i ett stödboende.



# SOCIALNÄMNDENS BEDÖMNING

Ska göra en individuell bedömning och bör:

- fatta beslut som bör ha ett tydligt mål och vara väl underbyggt.
- särskilt överväga om barnet eller den unge har behov av insatser som motiverar en annan placeringsform.
- endast placera i stödboende om barnet eller den unge har ett mindre behov av vård.
- ta ställning till risker till följd av ett eget boende med mindre närvaro av personal. (avviker, människohandel, socialt utanförskap)

prop. 2015/16:43



# MÅLGRUPPEN 16-20 ÅR

Särskilda skäl om 16-17 år:

- barnet är moget och förberett att på ett bra sätt klara av att bo och leva i eget boende,
- att barnet anses moget i övrigt och
- att barnet självt har uttryckt en önskan att bo i eget boende.

prop 2015/16:43 s 35-38



# HSLF:FS 2016:56

- **Lämplighetsbedömning – trygga säkra former, personaltillgång, boendets utformning**
- **Särskilt avdelad personal - bemanning utifrån barnens behov**
- **Personalens kompetens – helhetsperspektiv, sociallagstiftning, målgrupp, metoder mm**



Tack!

Hannah K. Oldenmark

[www.hannahkejerhagoldenmark.se](http://www.hannahkejerhagoldenmark.se)

